

Budowa drugiego stopnia wodnego poniżej Włocławka zmniejszy zagrożenie powodziowe w rejonie Dolnej Wisły – twierdzą uczestnicy konferencji „40-lecie stopnia wodnego we Włocławku – Bezpieczeństwo Dolnej Wisły – doświadczenia i nowe wyzwania”. Bezpieczeństwo regionu stanowi nadrzędny interes publiczny, co czyni tę inwestycję konieczną, a także możliwą do realizacji na obszarze Natura 2000.

- Tegoroczne powódzie dowiodły, jak ważne jest wykorzystanie zbiornika włocławskiego w ochronie przeciwpowodziowej - zauważa Leszek Karwowski, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. - Przy odpowiednim zarządzaniu przepływem wody, drugi stopień na Wiśle w znacznym stopniu pozwoli zredukować wezbrania krótkotrwałe i o niskiej kulminacji do przepływu bezpiecznego, a także złagodzić wysokie wezbrania. Pozwoli to w znaczny sposób zmniejszyć zagrożenie powodzią w rejonie Dolnej Wisły.

Poza przeciwdziałaniem katastrofalnym skutkom powodzi, na nadrzędny interes publiczny tej inwestycji wskazuje również konieczność zabezpieczenia istniejącej zapory we Włocławku. Według prof. Zygmunta Babińskiego z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy katastrofa stopnia we Włocławku oznaczać będzie zagrożenie życia co najmniej kilkuset osób.

– Wątpliwości dotyczące bezpieczeństwa stopnia wodnego muszą być traktowane jako sygnał alarmowy i nie mogą być lekceważone – zaznacza Leszek Bagiński, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. – Właśnie rozpoczęliśmy prace modernizacyjne i zabezpieczające stopnia wodnego i zbiornika we Włocławku o łącznej wartości 152 mln zł, które pozyskaliśmy z Unii Europejskiej. Jednak trwała poprawa stanu technicznego obiektu we Włocławku będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu inwestycji hydrotechnicznej, która podniesie poziom Wisły poniżej zapory.

Prezes KZGW przypomina, że analizowano wiele wariantów rozwiązania problemu starzejącej się tamy we Włocławku. - Pojawiały się różne pomysły, od takiego żeby nic nie robić, licząc na to, że stary stopień będzie jeszcze przez parędziesiąt lat eksploatowany tak jak do tej pory, aż po taki, że ten stopień rozbieramy. Odrzuciliśmy warianty skrajne – podkreśla Leszek Karwowski.

Oddany w 1970 r. stopień wodny Włocławek został zaprojektowany przy założeniu, że w okresie następnych 10-15 lat powstanie kolejny stopień piętrzący w rejonie Ciechocinka. Jako pojedynczy obiekt pracuje obecnie w bardzo niekorzystnych warunkach.

22 grudnia 2000 r. Sejm RP przyjął uchwałę uznającą konieczność zabezpieczenia zapory we Włocławku przez inwestycję pod nazwą Stopień Wodny Nieszawa-Ciechocinek, przy założeniu komercyjnego charakteru finansowania inwestycji.

W kwietniu 2009 r. zarząd Grupy ENERGA, jako właściciel elektrowni wodnej we Włocławku i 44 innych elektrowni wodnych, zadeklarował wolę współpracy z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej przy budowie drugiego stopnia wodnego na Wiśle.

Głównym celem programu ENERGA Wisła jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego Doliny Dolnej Wisły, czyli trwałe zabezpieczenie istniejącej zapory we Włocławku przed katastrofą, a także istotne zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego.

Program przewiduje wybudowanie na Wiśle poniżej Włocławka stopnia piętrzącego wraz z elektrownią wodną i infrastrukturą towarzyszącą do końca 2016 roku. Zakładana moc elektrowni wodnej powinna osiągnąć poziom 100 MW. Szczegółowe dane techniczne i lokalizacyjne będą znane po zakończeniu przygotowywanej obecnie dokumentacji: Studium Lokalizacyjnego, Studium Wykonalności i Oceny Oddziaływania na Środowisko.

Celem planowanej inwestycji jest także poprawa bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, co ponadto otwiera możliwości sfinansowania projektu.

- ENERGA zamierza zrealizować tę inwestycję przy udziale komercyjnego partnera strategicznego, a model finansowania budujemy w oparciu o planowaną produkcję energii elektrycznej ze źródła odnawialnego, jakim jest energia wodna – mówi Roman Szyszko, wiceprezes Zarządu ENERGA SA. - Jako firma strategicznie zaangażowana w budowę odnawialnych źródeł energii, Grupa ENERGA w ramach inwestycji zakłada, poza zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i wypracowaniem niezbędnych celów ekonomicznych, także uzyskanie poprawy stanu środowiska.

Inwestycja planowana jest na obszarach chronionych programem Natura 2000. Unijne prawo dopuszcza możliwość ingerowania w nie, gdy w grę wchodzi nadrzędny interes publiczny, czyli konieczność zapewniania bezpieczeństwa między innymi: publicznego, ludzi i infrastruktury. Na inwestora nakładane są jednak wyjątkowo rygorystyczne zobowiązania, m.in. znalezienie takiego rozwiązania technologicznego, które w najmniejszym stopniu zmieni chroniony obszar oraz wykonanie tzw. kompensaty przyrodniczej, która zrównoważy na innym terenie ewentualne szkody w środowisku naturalnym wynikające z realizowanej inwestycji.

Aktualnie prowadzona jest inwentaryzacja przyrodnicza, której celem jest między innymi określenie zasobów fauny i flory na obszarze przyszłej inwestycji i będzie ona podstawą do określenia wielkości ewentualnych szkód w środowisku naturalnym, jakie wywoła planowana inwestycja. Uczestniczą w niej czołowi polscy przyrodnicy, wśród nich prof. dr hab. Maciej Zalewski, dyrektor Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii UNESCO, reprezentant Polski w unijnej grupie roboczej Europejskie Strategiczne Forum do spraw Infrastruktur Badawczych (ESFRI).

Dzięki swojej innowacyjności, szczegółowości i precyzji podejścia, projekt ENERGA Wisła ma stać się wzorcem przeprowadzania inwestycji w chronionych siecią Natura 2000 obszarach wodnych.

Inwestycja ma być prowadzona zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, uwzględniającą potrzeby i ograniczenia społeczne, środowiskowe i ekonomiczne. Dlatego ENERGA rozpoczyna proces konsultacji społecznych (przede wszystkim ze społecznościami lokalnymi, organizacjami ekologicznymi oraz przedsiębiorcami) już na etapie wstępnych prac koncepcyjnych projektu, a nie – jak tego wymagają przepisy – dopiero po jego przygotowaniu.

Wolę współpracy z ENERGA we wszystkich obszarach, które obejmuje Program ENERGA Wisła wyrazili już przedstawiciele 20 samorządów gmin zlokalizowanych w dolnym biegu Wisły.

Nad konferencją odbywającą się 28 października br. w Pałacu Lubomirskich w Warszawie, patronat objął Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska.

**ENERGA**